

Nr 8

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställningar om anslag till kapitalinvesteringar, såvitt avser jordbruksärenden, jämte i ämnet väckta motioner.

Till jordbruksutskottet har hänvisats i statsverkspropositionen gjorda framställningar om anslag till kapitalinvesteringar, såvitt dessa avser jordbruksärenden. Utskottet får härmed avgiva utlåtande över framställningarna.

Beträffande utredningen i hithörande ärenden får utskottet i huvudsak hänvisa till motsvarande punkter i statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för den 4 januari 1960 (bil. 31 till statsverkspropositionen).

I samband härmed har utskottet behandlat punkterna 6 och 11 berörande motioner.

Statens affärsverksfonder

Domänverket

1:0) **Tjänstebostäder för domänverket.** För innevarande år har å kapitalbudgeten under Statens affärsverksfonder: Domänverket anvisats ett investeringsanslag av 700 000 kr. till tjänstebostäder för domänverket. Från anslaget bestrides kostnaderna för inköp eller uppförande av tjänstebostäder för domänverkets befattningshavare i sådana fall, då dylika bostäder inte kan anskaffas på annat sätt.

Domänstyrelsen (skr. 28/8 1959) hemställer, att för ifrågavarande ändamål för nästa budgetår anvisas ett investeringsanslag av 800 000 kr.

Departementschefen har anfört följande.

»Domänstyrelsen anser, att det även för nästa budgetår är nödvändigt med en betydande medelansvisning under detta anslag för att tillgodose behovet av tjänstebostäder för domänverket. Jag finner mig emellertid inte kunna tillstyrka, att medel anvisas i den omfattning, som domänstyrelsen föreslagit. För min del förordar jag, att ett anslag av 600 000 kronor anvisas för ändamålet.»

Utskottet. Förslaget i propositionen biträdes av utskottet, som alltså hemställer,

att riksdagen må till *Tjänstebostäder för domänverket* för budgetåret 1960/61 anvisa ett investeringsanslag av 600 000 kronor.

2:o) Byggnadsarbeten m. m. vid statens försöksgårdar. *Styrelsen för lantbrukshögskolan och statens lantbruksförsök* (skr. 28/8 1959) hemställer, att för nästa budgetår anvisas ett belopp av sammanlagt 739 400 kr. till byggnadsarbeten m. m. vid statens försöksgårdar. Beloppet avses för följande ändamål.

1. *Offer*

a) Igenläggning av diken	2 500	
b) Dränering av vattensjuka områden	3 000	
c) Inköp av åkerjord	4 300	9 800
		<hr/>

2. *Flahult*

a) Installation av oljeeldning i föreståndarbostaden ..	3 500	
b) Återstående täckdikning av vissa delar av vitmossejorden	6 000	9 500
		<hr/>

3. *Öjebyn*

a) Dikningsarbeten	8 000	
b) Påläggning av tak och målning av assistentbostad ..	3 500	11 500
		<hr/>

4. *Wiad*

Maskinhall m. m.		100 000
-----------------------	--	---------

5. *Stenstugu*

a) Inredning av traktorgarage och maskinutrymmen i gamla stallet	20 000	
b) Vagnslider	15 000	
c) Yttre arbeten	12 000	
d) Dikning och täckdikning av myren	4 800	
e) Avlopp och täckdikning av fastmarksjorden	18 800	70 600
		<hr/>

6. *Röbäcksdalen*

a) Lantarbetarbostäder	134 000	
b) Dikning	5 000	
c) Yttre arbeten	76 000	
d) Installation av oljeeldning i driftsledarbostaden ..	3 000	218 000
		<hr/>

7. *Ultuna*

a) Ombyggnad av avloppsledning m. m.	30 000	
b) Anordnande av tvättstuga för lantbruksskolan och egendomen	40 000	
c) Om- eller nybyggnad av den s. k. vindbron	250 000	320 000
		<hr/>
		739 400

Departementschefen har — efter redogörelse för motiveringen beträffande de olika förslagen — anfört följande.

»Av högskolestyrelsens hemställan framgår att behov föreligger av medel till ett flertal nybyggnads- och istandsättningsarbeten vid de statliga försöksgårdarna. Med hänsyn framför allt till att jordbruksförsöksverksamheten befinner sig under utredning anser jag mig emellertid inte kunna tillstyrka att för budgetåret 1960/61 medel anvisas till andra arbeten än den föreslagna ombyggnaden av avloppsledningen m. m. vid Ultuna. Kostnaderna härför har beräknats till 30 000 kronor. Till byggnadsarbeten m. m. vid statens försöksgårdar skulle sålunda för nästa budgetår behöva anvisas ett investeringsanslag å sistnämnda belopp.»

Utskottet. Utskottet har icke funnit anledning göra erinran mot Kungl. Maj:ts framställning och hemställer sålunda,

att riksdagen må till *Byggnadsarbeten m. m. vid statens försöksgårdar* för budgetåret 1960/61 anvisa ett investeringsanslag av 30 000 kronor.

Statens utlåningsfonder

3:o) *Jordbrukets maskinlänefond.* I enlighet med Kungl. Maj:ts framställning hemställer utskottet,

att riksdagen må medgiva, att det för budgetåret 1955/56 anvisade investeringsanslaget till *Jordbrukets maskinlänefond* må under budgetåret 1960/61 användas för det med anslaget avsedda ändamålet.

4:o) *Kronotorparnas inventarielänefond.* Vid 1943 års riksdag (prop. 138; rskr. 303) beslöts inrättandet av kronotorparnas inventarielänefond. Bestämmelser rörande utlåning från fonden är meddelade i kungörelsen den 17 juni 1943 (nr 532) angående upplåtelse av kronotorp (ändr. 1945: 653, 1950: 336, 1954: 189 och 1958: 536), kungörelsen den 20 juni 1947 (nr 267) angående upplåtelse av norrländska fjällägenheter, m. m. (omtryck 1958): 534), samt kungörelsen den 2 juni 1950 (nr 339) med vissa bestämmelser rörande äldre kronolägenheter. Lånen utbetalas numera av domänstyrelsen och lantbruksstyrelsen. Till fonden anvisades för budgetåret 1945/46 ett anslag av 50 000 kr., för vardera budgetåret 1949/50 och 1950/51 ett anslag av 80 000 kr. samt för budgetåren 1951/52—1953/54 anslag av resp. 50 000, 75 000 och 50 000 kr. För budgetåret 1959/60 har vidare ett kapitaltillskott av 50 000 kr. tillförts fonden. Av anslagen har 375 000 kr. avsetts för den av domänstyrelsen och 60 000 kr. för den av lantbruksstyrelsen bedrivna låneverksamheten.

Domänstyrelsen (skr. 28/8 1959) hemställer, att för dess räkning för nästa budgetår anvisas ett anslag av 50 000 kr. såsom ett kapitaltillskott till fonden.

Domänstyrelsen förutser på de grunder, som anfördes i 1958 års anslags-
äskanden (1959 års kapitalbudget, jordbruksdepartementet, s. 8), att fon-
den under de närmaste åren kommer att belastas med ca 50 000 kr. per år.

Lantbruksstyrelsen (skr. 28/8 1959) anmäler, att den icke beviljat något
inventarielån under budgetåret 1958/59. För sin del anser styrelsen något
kapitaltillskott icke behövas för nästa budgetår.

Kungl. Maj:t har under hänvisning till domänstyrelsens framställning fö-
reslagit att fonden skall nästa budgetår tillföras ett kapitaltillskott av
50 000 kr.

Utskottet. Vad Kungl. Maj:t förordat biträder utskottet och hemställer
därför,

att riksdagen må till *Kronotorparnas inventarielånefond*
för budgetåret 1960/61 anvisa ett investeringsanslag av
50 000 kronor.

5:o) *Statens skogslånefond*. Utskottet förordar bifall till Kungl. Maj:ts
förslag och hemställer,

att riksdagen må medgiva, att det för budgetåret 1948/49
anvisade investeringsanslaget till Statens skogslånefond må
under budgetåret 1960/61 användas för det med anslaget
avsedda ändamålet.

6:o) *Fiskerilånefonden*. Fonden för fiskerinäringens befrämjande (fiskeri-
lånefonden) inrättades enligt beslut av 1891 års riksdag. Nu gällande be-
stämmelser för lån ur fonden återfinnes i kungörelsen 1932: 112, ändrad ge-
nom kungörelserna 1948: 313, 1949: 160 och 1953: 240.

Från fonden utlämnas genom förmedling av hushållningssällskap eller
landsting låneunderstöd för anskaffande av fiskebåtar, motorer eller annan
maskinell utrustning för sådana båtar, fiskredskap samt för forsling av fisk
avsedda fordon, smärre båtar eller andra smärre transportmedel, vidare för
anläggning av smärre inrättningar för tillgodogörande eller förädling av fis-
kets produkter samt för utförande av fiskodling. Med avseende å innehållet
av ett utav Kungl. Maj:t den 29 juli 1957 meddelat beslut möter icke hinder
att med anlitan av lån ur fiskerilånefonden anskaffa gummiflottor såsom
livräddningsanordning till fiskebåtar.

Enligt beslut av 1949 års riksdag fick av Kungl. Maj:t årligen disponeras
ett belopp av 2 000 000 kr. såsom lån från ifrågavarande fond, vilket belopp
av 1955 års riksdag såvitt gällde budgetåret 1954/55 höjdes till 3 000 000 kr.
För budgetåret 1955/56 bestämdes ursprungligen ett belopp av 2 600 000 kr.,
varefter detta höjdes till 4 000 000 kr. För budgetåret 1956/57 fastställdes den
årliga lånevolymen ur fonden ursprungligen till 2 600 000 kr., vilket belopp se-
dermera höjdes till 3 800 000 kr. För budgetåret 1957/58 fixerades ursprungli-
gen en låneram av 3 000 000 kr., vilket belopp riksdagen enligt beslut vid 1958
års A-riksdag höjde till 3 800 000 kr. För budgetåren 1958/59 och 1959/60

har den årliga lånevolymer ur fonden fastställts till sistnämnda belopp, 3 800 000 kr. Vidare har, efter förslag i propositionen 1959:125, till fiskerilån i arbetslöshetsbekämpande syfte, å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1958/59 anvisats ett investeringsanslag av 5 000 000 kr. För denna långivning gäller med hänsyn till dess syfte särskilda bestämmelser i fråga om låneförmedlingen och lånevillkoren samt bokföringen, dock att inflytande avbetalningar å dessa särskilda lån tills vidare skall tillgodoföras fiskerilånefonden och således ingå i fonden.

Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen att för ändamålet anvisa ett investeringsanslag av 950 000 kr. Då har inte förutsatts någon ändring av den för innevarande budgetår tillämpade låneramen på 3 800 000 kr.

Fiskeristyrelsen har hemställt, att ramen för utlåningen från fiskerilånefonden fr. o. m. budgetåret 1960/61 skall höjas till 5 000 000 kr., vilket skulle erfordra ett investeringsanslag på 2 150 000 kr.

I detta sammanhang har utskottet behandlat två inom riksdagen väckta, till utskottet hänvisade motioner, nämligen I: 133 av herr *Hermansson m. fl.*, samt II: 167, likalydande, av herr *Gustafsson* i Uddevalla *m. fl.*, vari anhållits, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte hemställa om ett förslag till statlig kreditgaranti för anskaffning av fiskefartyg m. m. i huvudsaklig överensstämmelse med vad reservanterna i 1954 års fiskeriutrednings betänkande den 30 april 1959 anfört.

Beträffande de skäl som åberopats i motionerna hänvisas till motionen II: 167.

Sveriges fiskares riksförbund har i anledning av förenämnda motioner i en den 11 februari 1960 daterad, till utskottet ingiven skrift anfört följande.

Till årets Riksdag har genom motion nr II: 167 av herr *Gustafsson* i Uddevalla *m. fl.* framförts förslag angående statlig kreditgaranti för anskaffande av fiskefartyg m. m. Sedan undertecknad organisation erhållit kännedom om förslaget vill vi vördsamt anföra följande:

Den ekonomiska utvecklingen i vårt land har sedan ganska långt tillbaka i tiden motiverat statligt stöd i någon form åt olika grenar av näringslivet. Man har därvid i första hand ansett det vara ett verkligt samhällsintresse att tillförseln av livsmedel under alla förhållanden tryggades åt den ökande befolkningen. Dessutom har man avsett att ge yrkesutövarna bättre möjligheter att bibehålla och om möjligt förbättra läget i internationellt avseende. Sålunda har både jordbruk och fiske i egenskap av livsmedelsproducenter under en följd av år åtnjutit visst statligt stöd. Samma förhållande och samma stöd, fast i helt annan utsträckning, åtminstone ifråga om fisket, har gällt och gäller fortfarande i våra grannländer.

De statliga fiskerilånen, som genom Riksdagens beslut inrättades redan år 1891 har varit och äro fortfarande av den allra största betydelse för den svenska fiskerinäringen och för dess utveckling och motiveringarna för lånens tillkomst äro i dagens läge mera aktuella än någonsin. Dessa lån har vidare i väsentlig grad medverkat till att fiskeflottan i vårt land i stort sett kunnat bibehållas i fiskarebefolkningens ägo, vilket på grund av fiskets struktur som näringsgren, varit av fundamental betydelse.

Dock har såsom motionärerna också framhållit, låneramen varit otillräcklig och samtliga ansökningar har icke alltid kunnat beviljas. Statsmak-

terna har emellertid hittills visat förståelse för behovet av utökningar och en del höjningar har under årens lopp kommit till stånd. I och för sig har detta förhållande varit av betydelse, eftersom man därigenom kunnat få en anpassning av låneverksamheten till gällande lånebehov.

Den principiella uppläggningsen av låneformerna har också varit värdefull och utvisar en stor framsynthet eftersom decentraliseringen av långivningen till hushållningssällskap och landsting i praktiken inneburit att den lokala personkändomen kommit till sin rätt och kunnat bli avgörande, då det gällt att bevilja låneansökningar. Detta förhållande anse vi har i sin tur medfört, att praktiskt taget inga som helst förluster uppkommit för långivarna under alla dessa år sedan fonden inrättades.

En övergång till centraliserad långivning, såsom motionärerna föreslagit kommer enligt vår uppfattning att medföra stora nackdelar både för staten och för låntagarna och vi anse oss därför böra på det bestämdaste avstyrka ett genomförande därav.

Det nuvarande systemet, där lokala organ står i ansvar för lånen, ger god säkerhet för att endast sådana sökande, som gjort sig kända såsom dugliga och skötsamma fiskare erhålla lån. Skulle detta ansvar nu överflyttas på staten torde det icke vara möjligt att upprätthålla samma noggranna personprövning. En centralisering till Kungl. Fiskeristyrelsen, där en särskild avdelning med nya tjänster skulle inrättas, utan att motsvarande besparingar inom hushållningssällskapen kan genomföras, skulle vidare medföra en fördyrad administration, till nackdel för det allmänna.

Men även ur fiskarebefolkningens egen synpunkt är det nuvarande systemet bättre än den föreslagna centraliseringen. Möjligheterna till nära kontakt med långivarna är en avgjord fördel och tillfälle till personliga sammanträffanden med dem, som ha avgörandet i låneärenden, är av stort värde. Vi anse, att tillräckliga skäl icke föreligga för en omläggning av låneformerna och att det icke är försvarbart att slopa ett beprövat system, som fungerat till belåtenhet, mot ett nytt, som är helt oprövat och som medför både fördyringar i administrativt avseende och större olägenheter än fördelar både för långgivare och låntagare.

Frågan om omläggning av fiskerilånefonden har under senare år vid olika tillfällen varit föremål för överväganden. Genom riksförbundet har fiskarna städse hävdad, att det är av största vikt för vårt fiske, att den statliga lånefonden bibehålles. Såväl Statskontoret, fiskeristyrelsen som andra remissinstanser ha avstyrkt föreslagna omläggningar och både Riksdagens jordbruksutskott och Riksdagen ha avvisat en föreslagen övergång till statlig kreditgaranti. De skäl, som varit avgörande härvidlag, äro fortfarande lika aktuella och numera föreligger ytterligare ett skäl, som i och för sig kan vara tillräckligt för bibehållandet av de nuvarande låneformerna. Inför de överväganden, som nu göres om upprättandet av en europeisk frihandelssammanslutning kommer det säkerligen att bli ett ytterligare svårt handicap för de svenska fiskarna, om de nu skulle förlora den hittillsvarande förmånen ifråga om statliga fiskerilån. Enligt vad vi erfarit, kommer såväl Norge som Danmark att genomföra ökningsar av de statliga lånen till fisket, vilka redan i förväg äro av mycket större omfattning än i vårt land, även om man tar hänsyn till de olika fångstvärdena.

Med framförande av ovanstående synpunkter ha vi velat fästa Jordbruksutskottets uppmärksamhet på att denna fråga är av stor betydelse för det svenska fisket och vill hemställa att dessa synpunkter beaktas vid ärendets handläggning.

Utskottet. I motionerna I: 133 och II: 167 har yrkats, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte hemställa om förslag till statlig kreditgaranti för anskaffning av fiskefartyg m. m. i huvudsaklig överensstämmelse med vad reservanterna i 1954 års fiskeriutrednings betänkande den 30 april 1959 anfört.

I anledning av detta yrkande har utskottet tagit del av förenämnda betänkande och däröver avgivna yttranden. På framställning av 1954 års fiskeriutredning har Kungl. Maj:t numera befriat utredningen från dess uppdrag. Frågan om stödet till fiskerinäringen har nämligen kommit i ett nytt läge genom de internationella överenskommelserna rörande liberalisering av handeln med bland annat fisk och fiskprodukter. Fiskerinäringens problem måste härefter bliva föremål för ny prövning mot bakgrund av det läge som uppstått genom de nya marknadsbildningarna.

Utskottet har efter ingående prövning av förevarande spörsmål bibragts den uppfattningen, att i samband med det fortsatta utredningsarbetet beträffande fiskerinäringens problem frågan om att införa ett system med statlig kreditgaranti för anskaffning av fiskefartyg m. m. bör göras till föremål för noggrann kartläggning. Först om densamma visar, att det svenska fiskets konkurrensförmåga ej försämras därav bör övervägas införande av något nytt system för kreditgivningen, eventuellt såsom komplement till en utlåningsverksamhet av i stort sett nuvarande typ.

Från utskottets sida föreligger icke någon erinran mot vad Kungl. Maj:t föreslagit i fråga om utlåningsramen för och medelsanvisningen till fiskerilånefonden nästa budgetår.

Under åberopande av det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) till *Fiskerilånefonden* för budgetåret 1960/61 anvisa ett investeringsanslag av 950 000 kronor;

b) i skrivelse till Kungl. Maj:t som sin mening giva till känna vad utskottet anfört rörande utredning om att införa ett system med statlig kreditgaranti för anskaffning av fiskefartyg m. m.;

c) att motionerna I: 133 och II: 167 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd.

Fonden för låneunderstöd

7:o) Lån för anskaffande av skoljordbruk vid lantmanna- och lanthushållsskolor. I enlighet med Kungl. Maj:ts framställning hemställer utskottet,

att riksdagen må medgiva, att det för budgetåret 1947/48 anvisade investeringsanslaget till Lån för anskaffande av skoljordbruk vid lantmanna- och lanthushållsskolor må under budgetåret 1960/61 användas för det med anslaget avsedda ändamålet.

Fonden för förlag till statsverket

8:o) Lagring av jordbruksprodukter. Kungl. Maj:ts förslag tillstyrkes av utskottet, som alltså hemställer,

att riksdagen må medgiva, att det för budgetåret 1953/54 anvisade investeringsanslaget till Lagring av jordbruksprodukter må under budgetåret 1960/61 användas för det med anslaget avsedda ändamålet.

9:o) Inlösen av inhemskt oljeväxtfrö. Utskottet, som biträder Kungl. Maj:ts förslag, hemställer,

att riksdagen må medgiva, att det för budgetåret 1953/54 anvisade investeringsanslaget till Inlösen av inhemskt oljeväxtfrö må under budgetåret 1960/61 användas för det med anslaget avsedda ändamålet.

10:o) Ytterligare lagring av jordbruksprodukter. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må medgiva, att det för budgetåret 1953/54 anvisade investeringsanslaget till Ytterligare lagring av jordbruksprodukter må under budgetåret 1960/61 användas för det med anslaget avsedda ändamålet.

Diverse kapitalfonder

11:o) Jordfonden. Kungl. Maj:t har hemställt om ett investeringsanslag av 4 000 000 kronor för budgetåret 1960/61.

I samband härmed har utskottet behandlat två inom riksdagen väckta, till utskottet hänvisade likalydande motioner, nämligen I: 79 av herr *Sveningsson m. fl.* och II: 98 av herr *Darlin m. fl.*, vari hemställts, att riksdagen måtte besluta avslå Kungl. Maj:ts förenämnda framställning.

Beträffande de skäl, som motionärerna åberopat till stöd för sitt yrkande, får utskottet hänvisa till motionen II: 98.

Lantbruksstyrelsen (skr. 28/8 1959) hemställer, att till fonden för budgetåret 1960/61 anvisas ett investeringsanslag av 4 000 000 kr.

Departementschefen har — efter redogörelse för lantbruksstyrelsens i framställningen lämnade motivering — anfört följande.

»Med hänsyn till statsmakternas beslut vid 1959 års riksdag (prop. 148; JoU 30; rskr. 284) syftande till en intensifiering av den yttre rationaliseringsverksamheten är det av vikt att fondmedel i erforderlig omfattning finnes tillgängliga för ifrågakvarande verksamhet. Vidare har på senare tid för-

märkts ett ökat utbud av jordbruks- och skogsfastigheter på den allmänna marknaden, av vilka fastigheter åtskilliga bör tillfälligt förvärvas av lantbruksnämnderna för att utnyttjas i samband med yttre rationaliseringsåtgärder. Trots att en ökning skett av omsättningen å de fastigheter nämnderna förvaltar medför här angivna förhållanden att ytterligare krav ställs på kapital ur jordfonden. Jag föreslår därför, att ett belopp av 4 000 000 kronor anvisas såsom tillskott till sagda fond.»

Utskottet. På de skäl departementschefen anfört biträder utskottet Kungl. Maj:ts förslag och avstyrker sålunda motionerna I: 79 och II: 98. Utskottet — som härjämte vill starkt understryka angelägenheten av att lantbruksstyrelsen vidtager åtgärder för att öka omsättningen av de jordbruks- och skogsfastigheter lantbruksnämnderna förvaltar — hemställer,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts framställning samt med avslag å motionerna I: 79 och II: 98, till *Jordfonden* för budgetåret 1960/61 anvisa ett investeringsanslag av 4 000 000 kronor.

12:o) **Statens reproduktionsanstalts fond: Utökad maskinell utrustning.** För innevarande budgetår har å kapitalbudgeten under rubriken Statens reproduktionsanstalts fond anvisats dels 170 000 kr. till utökad maskinell utrustning, dels 10 000 kr. till ersättningsanskaffningar och förnyelsearbeten.

Med överlämnande av framställning från statens reproduktionsanstalt ävensom yttrande däröver från statens tryckeriintendent hemställer *lantmäteristyrelsen* (skr. 16/9 1959), att för nästa budgetår skall anvisas dels ett investeringsanslag av 110 000 kr. till utökad maskinell utrustning vid reproduktionsanstalten, dels ett investeringsanslag av 10 000 kr. till ersättningsanskaffningar och förnyelsearbeten vid anstalten.

Efter att närmare ha redogjort för anslagsskrivelsen och däröver avgivna remissyttranden har *departementschefen* anfört följande.

»Alla möjligheter att rationalisera arbets- och driftsförhållandena vid reproduktionsanstalten bör enligt min mening tillvaratagas. Med hänsyn härtill anser jag mig böra förorda, att för nästa budgetår anvisas 110 000 kronor för utökning av den maskinella utrustningen. För ersättningsanskaffningar och förnyelsearbeten vid anstalten kan jag tillstyrka, att för nästa budgetår anvisas ett anslag av 10 000 kronor.»

Utskottet. Kungl. Maj:ts anslagsberäkning och förslag har icke givit utskottet anledning till erinran. Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må till *Statens reproduktionsanstalts fond: Utökad maskinell utrustning* för budgetåret 1960/61 anvisa ett investeringsanslag av 110 000 kronor.

13:o) Statens reproduktionsanstalts fond: Ersättningsanskaffningar och förnyelsearbeten. Under åberopande av vad som anförts under nästföregående punkt hemställer utskottet,

att riksdagen må till Statens reproduktionsanstalts fond: Ersättningsanskaffningar och förnyelsearbeten för budgetåret 1960/61 anvisa ett investeringsanslag av 10 000 kronor.

Stockholm den 15 mars 1960

På jordbruksutskottets vägnar:

ANDERS PETTERSSON

Vid detta ärendes slutbehandling har närvarit:

från första kammaren: herrar Anderberg, Nord, Sigfrid Larsson, Bertil Andersson, Eskilsson, Nils Hansson*, Hjalmar Nilsson, Hermansson, Mossberger och Hedström;

från andra kammaren: herrar Pettersson i Dahl, Jonsson i Strömsund, Hægglom, Antby, Sköld, Lindström, Östlund, fru Lindskog, herrar Rimås och Arweson.

dock att vid behandlingen av punkterna

6 herrar Gunnar Berg, Johanson i Västervik, Franzén och Hedin deltagit i stället för herrar Bertil Andersson, Jonsson i Strömsund, Sköld och Hægglom;

11 herrar Uno Olofsson, Jonasson, Johanson i Västervik, Eliasson i Moholm, Hedin, Jönsson och Johansson i Öckerö deltagit i stället för herrar Nord, Sigfrid Larsson, Jonsson i Strömsund, Hægglom och Östlund samt fru Lindskog och herr Rimås.

* Ej närvarande vid justeringen.

Reservation

Vid punkten 11:o) (Jordfonden) av herrar *Eskilsson, Nils Hansson, Uno Olofsson, Antby, Eliasson* i Moholm, *Johansson* i Öckerö och *Hedin*, vilka ansett att motionerna I: 79 och II: 98 bort bifallas, samt att utskottets utlåtande och hemställan därför bort ha följande lydelse:

»Lantbruksnämnderna har genom sina markförvärv blivit ägare till avsevärda områden av skogs- och åkermark med tillhörande byggnader. Visserligen har under årens lopp mark för stora värden försålts, men kvar i nämndernas ägo finns dock så stora arealer att tveksamhet kan råda över lämpligheten därav. Det borde nämligen vara ett allmänt intresse att det 'bufertlager' av jordbruksfastigheter, som nämnderna innehar, nedbringas så mycket som möjligt. För jordbruket är det av ett alldeles speciellt intresse

att fastigheterna efter lantbruksnämndernas förvärv snarast möjligt återförs i privat ägo.

Jordfonden, som är en revolverande fond, har innevarande budgetår tillförts ett investeringsanslag av 8 000 000 kronor. Någon risk bör därför icke finnas att jordbrukets rationaliseringsverksamhet skall hämmas i brist på medel, därest lantbruksnämnderna för en aktiv försäljningspolitik. Någon speciell aktivering av inköpsverksamheten på grund av det ökade utbudet av fastigheter synes ej heller behöva uppstå om nämnderna, i stället för att själva söka förvärva så många fastigheter som möjligt, använder sitt inflytande till att främja bildandet av ändamålsenliga brukningsenheter genom jordbrukarnas direktköp.

Under återopande av det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen må, med bifall till motionerna I: 79 och II: 98, avslå Kungl. Maj:ts framställning.»